

Velp

Rheden

De Steeg

Ellecom

Dieren

Spankeren

Laag-Soeren

Winterrapportage 2022

gemeente Rheden

Datum vaststelling B&W : 8 november 2022

Datum besluitvorming Raad: 20 december 2022

Inhoudsopgave

1. Inleiding en samenvatting 3
Algemeen 3
Verwachte ontwikkeling resultaat 2022 3
Septembercirculaire 2022 3
2. Financiële afwijkingen 5
Afwijking ten opzichte van Q2-Rapportage 2022 5
Toelichting afwijkingen 6
Samenvattende tabel 8
Financiële ontwikkelingen 9
Bijlage 1 11
Duiding saldo-neutrale wijzigingen 11

1. Inleiding en samenvatting

Algemeen

Hierbij bieden wij u de Winterrapportage 2022 aan. Het doel van deze tussenrapportage is tweeledig:

- Het geven van inzicht in de actuele begrotingspositie van dit lopende begrotingsjaar 2022 op basis van het door uw Raad vastgestelde beleid;
- Het geven van een prognose van het te verwachten financiële resultaat in de jaarrekening 2022.

Met deze stand van zaken per medio oktober 2022 laten wij zien waarin we afwijken ten opzichte van de lopende begroting, zoals recentelijk (27 september jl.) vastgesteld bij de Q2-rapportage 2022. In die Q2-rapportage is het begrotingssaldo bijgesteld van € 400 duizend nadelig naar € 2.053 duizend voordelig.

In deze winterrapportage zijn de effecten verwerkt van de septembercirculaire van het gemeentefonds. Als onderdeel van de besluitvormingsprocedure van de Programmabegroting 2023 is de raad al geïnformeerd over de financiële effecten van die circulaire met een aparte memo (d.d. 18 oktober “Financiële effecten septembercirculaire gemeentefonds 2022”). In deze memo is vermeld dat het netto-effect van de circulaire voor 2022 € 460 duizend voordelig bedraagt, te verwerken in voorliggende rapportage.

In deze winterrapportage zijn naast de septembercirculaire ook diverse overige financiële mutaties verwerkt en vermelden we daarnaast enkele financiële ontwikkelingen. Deze informatie leest u in het hoofdstuk 'Financiële afwijkingen'.

Verwachte ontwikkeling resultaat 2022

Het verwachte jaarresultaat 2022 is ten opzichte van de Q2-rapportage 2022 per saldo verslechterd met € 675 duizend. Hierdoor verandert het begrotingssaldo van € 2.053 duizend voordelig naar € 1.378 duizend voordelig.

Het resultaat is als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000):

Tabel: Opbouw resultaat 2022

Posten (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Begrotingsresultaat na Q2-Rapportage	2.053
Effecten Septembercirculaire 2022	460
Afwijking op baten en lasten 2022 t.o.v. Q2-Rapportage, per saldo	-1.135
Begrotingsresultaat na Winterrapportage 2022	**1.378**

Septembercirculaire 2022

De financiële gevolgen van de septembercirculaire gemeentefonds hebben een gunstig effect op het begrotingsresultaat, zoals in onderstaande tabel is gespecificeerd.

Tabel: Septembercirculaire 2022

Posten (bedragen x € 1.000)	Programma	Taakveld	Bedrag
Voordelen			
- Verwerking memo Septembercirculaire 2022	6	0.7	2.399
Subtotaal			2.399
Nadelen			
- Uitgavenpost voor energietoeslag	2	6.3	-1.342
- Asiel (inburgering)	1	6.4	-48
- Maatschappelijke begeleiding statushouders	1	6.4	-69
- Omgevingswet (ten behoeve van algemene reserve)	3	0.10	-381
- Uitgavenpost Wet kwaliteitsborging bouw	3	8.3	-62
- Leerlingenvervoer Oekraïne	2	6.3	-5
- Participatie (IU)	1	6.4	-32
Subtotaal			-1.939
Totaal voordelen			2.399
Totaal nadelen			-1.939
Saldo Effecten Septembercirculaire 2022			**460**

Bovengenoemde posten hebben we nader toegelicht in een aan de Raad verzonden memo 'Financiële effecten septembercirculaire gemeentefonds 2022' d.d. 18 oktober jl. Voor nadere inhoudelijke toelichtingen verwijzen wij naar deze memo.

2. Financiële afwijkingen

Afwijking ten opzichte van Q2-Rapportage 2022

Naast de effecten van de septembercirculaire hebben we afwijkingen geïnventariseerd, waarbij een ondergrens van € 50.000 per begrotingspost (eventueel verdeeld over meerdere taakvelden) is gehanteerd. Dit heeft geleid tot diverse afwijkingen van per saldo € 1.135.000 nadelig. In onderstaande tabel treft u de toelichting aan.

Tabel: Baten en lasten

Nummer	Omschrijving	Programma	Taakveld	Bedrag (x € 1.000)
Begrotingsresultaat na Q2-Rapportage 2022				**2.053**
Effecten Septembercirculaire 2022				**460**
Afwijking op baten en lasten 2022 t.o.v. Q2-Rapportage:				
Voordelen				
1	Kostenontwikkeling 2022 Avan	1	4.3	*9*
		2	6.6	*51*
		2	6.71	*25*
				85
2	Kostenontwikkeling 2022 MGR	1	6.4	78
3	Afrekening 2021 LVB	2	6.71	54
4	Kostenontwikkeling 2022 PW	2	6.3	325
5	Kostenontwikkeling 2022 WMO	2	6.6	*100*
		2	6.71	*175*
				275
Subtotaal				**817**
Nadelen				
6	Bijstelling BUIG-budget	2	6.3	-110
7	Kostenontwikkeling 2022 WMO	2	6.71	-125
8	Kostenontwikkeling 2022 JW	2	6.72	-525
9	Afboeken taakstellingen personeel	6	0.4	*-542*
		6	0.8	*-200*
				-742
10	Inhuur bij ziekte	6	0.4	-450
Subtotaal				**-1.952**
Totaal voordelen				817
Totaal nadelen				-1.952
Totaal afwijkingen baten en lasten, per saldo				**-1.135**
Begrotingsresultaat na Winterrapportage 2022				**1.378**

Toelichting afwijkingen

Bovengenoemde afwijkingen lichten wij onderstaand op hoofdlijnen toe:

Voordelen

1. Kostenontwikkeling 2022 Avan (Aanvullend vervoer Arnhem Nijmegen); doelgroepenvervoer omvat leerlingenvervoer, Wmo-vervoer, vervoer dagbesteding en instellingenvervoer. In de Financiële MARAP Q2 van de BVO-DRAN (Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen) is aangegeven dat de lasten hiervan voor de gemeente Rheden € 85 k onder budget liggen.
2. Kostenontwikkeling 2022 MGR (modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Centraal Gelderland); volgens het Halfjaarrapport 2022 van de MGR is de prognose voor 2022 een voordelig resultaat van € 833 k, waarvan de module WgSw (Werkgeverschap sociale werkvoorziening) het grootste deel voor haar rekening neemt, te weten € 658 k. Het aandeel van de gemeente Rheden hierin is bij benadering € 78 k.
3. Afrekening 2021 LVB (Licht verstandelijke beperking); over 2021 is een bedrag ad € 54 k van de centrumgemeente Arnhem in dit najaar terug ontvangen.
4. Kostenontwikkeling 2022 PW (Participatiewet); op basis van de interne rapportage Participatie-wet (MARAP P-wet) tot en met september ligt het aantal uitkeringen en daarmee de uitgaven onder de begroting. Op basis hiervan en uitgaande van gelijkblijvend aantal uitkeringen in rest van het jaar wordt een verlaging van het budget met € 325 k voorgesteld.
5. Kostenontwikkeling 2022 WMO
    1. Hulpmiddelen & Woonvoorzieningen: Op basis van de interne rapportage WMO (MARAP Wmo) tot en met augustus wordt een onderschrijding (€ 100 k) van het budget verwacht. Het consulententeam Wonen-Rollen-Vervoer (WRV) is weer op sterkte en is een inhaalslag gemaakt met als resultaat onder andere het verstrekken van meer toekenningen. Mogelijk leidt dit nog tot extra lasten in de komende maanden.
    2. Huishoudelijke Hulp en Dagelijkse Ondersteuning: Op basis van dezelfde rapportage wordt een beperkte onderschrijding (€ 50 k) van het budget verwacht. Daarbij dient te worden vermeld dat in een aantal gevallen de aanspraak op uren hulp niet volledig wordt uitgenut door onder andere capaciteitsproblemen bij de zorgaanbieders.
    3. Pgb: De lasten van Pgb blijven wederom achter (€ 125 k) op de begroting, zowel voor de Pgb Huishoudelijke Hulp als de Pgb Begeleiding.

Nadelen

6. Bijstelling BUIG-budget: gemeenten ontvangen va het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz en voor de inzet van loonkostensubsidie. Door het Rijk is onlangs het 'Definitief budget BUIG 2022' vastgesteld. Voor Rheden betekent dit een bijstelling naar beneden van € 110 k.
7. Wmo: Op basis van de interne rapportage WMO (MARAP Wmo) tot en met augustus wordt een kleine overschrijding van het budget ZiN verwacht. Het wegwerken van wachtlijsten begeleiding kan mogelijk nog een verdere overschrijding tot gevolg hebben.
8. Jeugdzorg: Op basis van de interne rapportage Jeugd (MARAP Jeugd) tot en met augustus wordt een substantiële overschrijding van het budget verwacht. Deze afwijking wordt vooral veroorzaakt doordat de Lumpsum-afspraken voor een aantal zorgaanbieders zijn verhoogd (€ 390 k). De budgetoverschrijding is ook voor een deel te verklaren uit de bijdrage van de gemeente Rheden in het Regionaal Transformatieplan Jeugd (€ 81 k). Daarnaast hebben we te maken gekregen met toename bij verblijf en met enkele kostbare casussen.
9. Afboeken taakstellingen personeel: In het verleden zijn er taakstellingen opgenomen op het personeelsbudget zonder dat er sprake was van een onderbouwing. In de afgelopen

jaren is gebleken dat deze taakstellingen niet haalbaar zijn en daardoor niet meer reëel zijn. Het betreft een aantal resterende taakstellingen uit 2019 die voortkomen uit een bezuinigingsronde van 5% op de personeelskosten (totaal € 267 k), een tweetal bezuinigingen uit Rheden Financieel Stabiel (totaal € 275 K optimaliseren netwerkorganisatie en werkprocessen "lean" inrichten) en de stelpost zero-based (totaal € 200 k). Er is er voor gekozen om deze taakstelling nu in één keer af te boeken zodat de begroting een realistisch beeld geeft. In de begroting 2023 is deze afboeking structureel verwerkt. In deze rapportage gaat het om de afboekingen voor 2022.

10. Inhuur bij ziekte: Bij de Zomerrapportage hebben we gemeld dat het budget voor vervanging bij ziekte (€ 200.000) niet toereikend was. We hebben toen aanvullend een bedrag van € 200.000 in de begroting opgenomen. Uiteindelijk verwachten we aan inzet voor vervanging bij ziekte dit jaar ca. € 850.000 te besteden, waarvan € 400.000 is gedekt door ziektebudget.

Naast bovenstaande afwijkingen verwerken we in deze rapportage ook enkele technische / saldo-neutrale wijzigingen. Deze zijn in onderstaande tabel weergegeven in kolom "WR: saldo-neutraal" en de betreffende wijzigingen zijn nader gespecificeerd in bijlage 1.

Samenvattende tabel

Tabel: Specificatie mutaties

Posten (bedragen x € 1.000)	Stand na Q2R 22	WR:SepCirc22	WR:Afw22	WR:SaldoNe	Stand na WR
Lasten					
1. Economische Ontwikkeling	12.974	149	-87	165	13.201
2. Welzijn	66.721	1.347	-80	206	68.194
3. Gebiedsontwikkeling	16.949	62	0	215	17.226
4. Duurzaamheid	9.855	0	0	0	9.855
5. Bestuur en Veiligheid	8.371	0	0	0	8.371
6. Overhead en algemene dekkingsmiddelen	17.771	0	1.192	-56	18.906
subtotaal lasten programma's	132.640	1.558	1.025	530	135.752
Toevoegingen aan reserves					
1. Economische Ontwikkeling	0	0	0	0	0
2. Welzijn	0	0	0	0	0
3. Gebiedsontwikkeling	250	381	0	0	631
4. Duurzaamheid	0	0	0	0	0
5. Bestuur en Veiligheid	0	0	0	0	0
6. Overhead en algemene dekkingsmiddelen	1.634	0	0	0	1.634
subtotaal toevoegingen	1.884	381	0	0	2.265
Baten					
1. Economische Ontwikkeling	1.717	0	0	0	1.717
2. Welzijn	17.166	0	-110	0	17.056
3. Gebiedsontwikkeling	2.196	0	0	0	2.196
4. Duurzaamheid	10.064	0	0	0	10.064
5. Bestuur en Veiligheid	641	0	0	0	641
6. Overhead en algemene dekkingsmiddelen	101.698	2.399	0	0	104.097
subtotaal baten programma's	133.483	2.399	-110	0	135.772
Onttrekkingen aan reserves					
1. Economische Ontwikkeling	141	0	0	165	306
2. Welzijn	835	0	0	150	985
3. Gebiedsontwikkeling	2.113	0	0	215	2.328
4. Duurzaamheid	0	0	0	0	0
5. Bestuur en Veiligheid	0	0	0	0	0
6. Overhead en algemene dekkingsmiddelen	3	0	0	0	3
subtotaal onttrekkingen	3.093	0	0	530	3.623
Saldo baten en lasten	843	841	-1.135	-530	20
Saldo onttrekkingen en toevoegingen	1.209	-381	0	530	1.358
Totaal saldo	**2.053**	**460**	**-1.135**	**0**	**1.378**

Financiële ontwikkelingen

Salariskosten

Op basis van een globale analyse salariskosten verwachten we dit jaar op een overschrijding van de personeelslasten 2022 uit te komen van maximaal € 650 duizend, als volgt gespecificeerd:

Tabel: specificatie overschrijding

Omschrijving	Bedrag (x € 1.000)
Samenleving	120.000
Leefomgeving	130.000
Bedrijfsvoering	400.000
Totaal	**650.000**

Toelichting:

Bij samenleving verwachten we op totaalniveau een overschrijding van € 120.000 en dit betreft voornamelijk overschrijding op inhuur bij WMO en Jeugd.

Bij leefomgeving is voor een deel van de inhuur sprake van dekking uit materieel budget. Denk aan de Omgevingswet, Klimaatgelden en Masterplan Veluwezoom. De verwachte meerkosten van € 130.000 hebben vooral betrekking op inhuur van juridische ondersteuning bij omgevingsrecht en bestemmingsplannen.

Bij afdeling Bedrijfsvoering constateren we dat een aantal functies langdurig wordt ingevuld door externe medewerkers. De krapte op de arbeidsmarkt zorgt ervoor dat langere tijd gebruik moet worden gemaakt van externe inhuur (inschatting € 300.000). We zien voor de hele organisatie dat er sprake is van een stijging van de tarieven voor externe inhuur. Verder is in de organisatie (tijdelijk) sprake van bovenformativiteit (inschatting € 100.000).

Welzijn

Binnen het programma welzijn zijn er diverse ontwikkelingen te melden waarvan de financiële implicaties voor het resultaat niet meegenomen zijn in het overzicht van de financiële afwijkingen.

Sport in Rheden: Binnen Sport in Rheden hebben we ook in dit jaar te maken met ontvangen compensatie van het Rijk voor inkomstenderving (gymzalen en zwembaden) en compensatie voor vervallen BTW-aftrek 2022. Aan compensatie voor inkomstenderving is per saldo tot nu toe € 49 k ontvangen. Ter compensatie van BTW-aftrek 2022 is € 236 k ontvangen (conform begroot na Q2-rapportage) en over 2020 is een extra bedrag uitgekeerd ter hoogte van € 296 k. Van dit laatste bedrag zal circa € 248k ten gunste van de investering in het Biljoenbad komen.

Bijzondere bijstand - Energietoeslag: Aan middelen ter financiering van de energietoeslag is door het Rijk volgens de meicirculaire 2022 een bedrag van € 1.888 k beschikbaar gesteld. In de septembercirculaire 2022 is dit bedrag verhoogd met € 1.342 k, waardoor het totaal nu uitkomt op € 3.230 k. Volgens de interne rapportage Participatie-wet (MARAP P-wet) tot en met september is er € 2.475 k uitgegeven. Een prognose van de uitgaven is nog niet opgesteld. Uit het budget dienen nog uitvoeringskosten, nabetalingen en nagekomen aanvragen te worden gedekt.

Bijzondere bijstand - Energie-armoede: Aan middelen ter financiering van de energie-armoede is door het Rijk in de vorm van een tweetal specifieke uitkeringen in totaal een bedrag beschikbaar gesteld van € 1.326 k. Volgens de interne rapportage Participatie-wet (MARAP P-wet) tot en met september is er nog niets uitgegeven en is nog geen prognose vastgesteld.

AZC Velp: Vooralsnog gaan we ervan uit dat de kosten verbonden aan de AZC Velp kunnen worden gedekt uit de vergoedingen van het COA.

Opvang Oekraïne: Vooralsnog gaan we ervan uit dat de kosten verbonden aan de opvang van oorlogsvluchtelingen uit Oekraïne kunnen worden gedekt uit de vergoedingen van het Rijk.

Gelrepas: Bij het doorzetten van het huidige gebruik van de Gelrepas verwachten we een overschot van € 60 k. Intern is een voorstel in voorbereiding om de bestedingsvoorwaarden voor volwassenen op korte termijn te verruimen en hiervoor het genoemde bedrag in te zetten.

Algemene Uitkering Samenleving: Door de gemeente Rheden is een aanvraag in het kader van de "Compensatieregeling voogdij en 18+ - WPB - Onderbreking Financieringssystematiek" ingediend. Deze aanvraag is zeer recent goedgekeurd voor een bedrag van € 883 k. Daarbij geldt wel dat het bedrag nog naar beneden kan worden bijgesteld als het landelijk beschikbaar gestelde budget voor deze compensatieregeling wordt overschreden. Definitieve vaststelling vindt pas plaats in de decembercirculaire 2022. Daarbij zal ook de bestemming binnen Samenleving worden vastgesteld.

Corona Sociaal Domein: De onttrekkingen aan de Bestemmingsreserve Corona ten behoeve van het sociaal domein moeten nog in beeld worden gebracht en zijn niet in deze rapportage meegenomen.

Bijlage 1

Duiding saldo-neutrale wijzigingen

Tabel: saldo-neutrale wijzigingen

Post (bedragen x € 1.000)	WR 22 Saldo-neutraal	Post A Salarissen	B Re-integratie	C Transformatie-plan	D Suvis bijdrage gemeente
Lasten					
Exploitatie					
1. Economische Ontwikkeling	165		165		
2. Welzijn	206	56		150	
3. Economische Ontwikkeling	215				215
5. Bestuur & Veiligheid	0				
6. Overhead en algemene dekkingsmiddelen	-56	-56			
Totaal lasten	**530**	**0**	**165**	**150**	**215**
Baten					
Reserves					
1. Economische Ontwikkeling	165		165		
2. Welzijn	150			150	
3. Economische Ontwikkeling	215				215
Totaal baten	**530**	**0**	**165**	**150**	**215**

A) Dit betreft middelen uit de algemene uitkering (POK-gelden) die nog naar de juiste taakvelden geboekt moeten worden.

Vanuit Samenleving zijn er een aantal onttrekkingen uit diverse onttrekkingen uit de reserve Rekeningresultaat 2021. Onderstaand worden deze toegelicht en in een breder kader geplaatst.

B) Re-integratie: Als extra dekking voor de activiteiten op het gebied van re-integratie (in lijn met de Actualiteitenrapportage 2020 en hetgeen daar is vermeld bij het doorvoeren van besparingen op re-integratie) wordt voorgesteld € 165 k uit bestemmingsreserve rekeningresultaat 2021 te onttrekken en toe te voegen aan het budget re-integratie.

C) Transformatieplan (sociaal domein): Als extra dekking voor de activiteiten op het gebied van transformatie, te weten het verbeteren van versnellen van het afgeven van beschikkingen, wordt voorgesteld € 150 k uit bestemmingsreserve rekeningresultaat 2021 te onttrekken en toe te voegen aan het budget Transformatieplan.

D) Suvis bijdrage gemeente: De bijdrage in de ventilatie van scholen is in 2021 uitgekeerd en wordt gedekt uit ontvangen middelen RVO (€ 266 k), bestemmingsreserve rekeningresultaat 2021 (€ 215 k) en krediet (€ 65 k).